

Lieuwejan van Dalen

Nieuwe Joden?

'Covid is here to stay', kun je horen via de media. Medici en politici breken zich het hoofd over de vraag: hoe kunnen we de pandemie onder controle krijgen? Beheersen is nu de inzet, want de gedachte dat we het virus de wereld uit kunnen krijgen, is inmiddels naar de achtergrond verdwenen. We zullen op een of andere manier moeten leren leven met (nieuwe varianten van) corona.

Veel westerse overheden hebben stevig ingezet op vaccineren. In diverse landen is de bevolking grotendeels gevaccineerd. Tegelijk is er rondom het coronavaccinatiebeleid een flinke polarisatie ontstaan. Je kunt gerust stellen dat er een diepe kloof ligt tussen voor- en tegenstanders. Kan die nog overbrugd worden?

Harde woorden

De huidige polarisatie is ook tot onze politiek doorgedrongen. Of is die daar juist begonnen? Volksvertegenwoordigers staat lijnrecht tegenover elkaar. Bij elk nieuw maatregelenpakket klinken er in de Tweede Kamer harde woorden over en weer. In scherpe bewoordingen nemen politici afstand van elkaar. Welke uitwerking heeft dat op het Nederlandse volk?

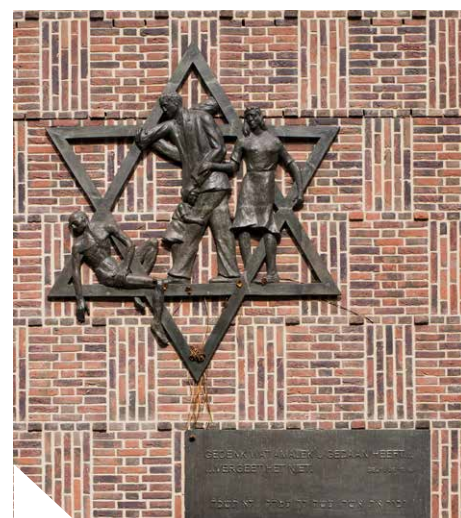
Joden

Sommige politici gaan wel heel ver om hun punt te maken. Ze vergelijken de huidige situatie van ongevaccineerden met die van de Joden vóór en tijdens de Tweede Wereldoorlog. Zo is er bijvoorbeeld op Twitter gezegd: 'De ongevaccineerden

zijn de nieuwe joden, de weggijkende uit-sluiters zijn de nieuwe nazi's en NSB-ers.' Dat is nogal een bewering: mensen die zich (nog) niet hebben laten vaccineren, zitten in eenzelfde positie als het Joodse volk onder Hitler en de zijnen. Klopt dat?

Mank

Voor alle duidelijkheid: ik wil en zal niet ontkennen dat ongevaccineerden het moeilijk hebben, en dat zij zich in onze gepolariseerde samenleving de spreekwoordelijke zondebok kunnen voelen. Toch kun je niet beweren dat ongevaccineerden de 'nieuwe Joden' zijn. Waarom niet? Omdat de bron en het doel van de door Hitler beoogde *Entlösung* in wezen onvergelijkbaar zijn. Antisemitisme is een eeuwenoud fenomeen dat – nu hier, dan daar – steeds weer de kop opsteekt. De Jodenhaat van de nazi's was in wezen niet anders dan die van het volk Amalek en de Agagiet Haman. Daarom kun je op sommige Holocaustmonumenten woorden uit Deuteronomium 25 lezen: 'Denk aan wat Amalek u onderweg aangedaan heeft, toen u uit Egypte wégtrók (...) Vergeet het niet!'

Amalek-monument Dick Stins, 1967

De bron van het antisemitisme is de vorst van de duisternis, de vader van de leugen, de mensenmoordenaar. Het doel is de bewuste uitroeiing van één volk, Góds volk! Het doel is de totale vernietiging van de nakomelingen van Abraham, Izak en Jakob. De gaskamers van Auschwitz en Sobibor waren het verschrikkelijke eindstation voor 6 miljoen Joden. Daarom gaat elke vergelijking tussen de ongevaccineerden van nu en de Joden van toen mank. <<

Joodse symbolen

De Tien Woorden en het Sjemá

Op de middelste zuil van de menora bij de Knesset worden twee symbolen weergegeven waarin het hart klopt van het Joodse geloof de eeuwen door. De Tien Woorden, geschreven op twee stenen tafels, door Mozes vanaf de Sinaï meedragen. Woorden die eens gegeven zijn, maar die elke dag ontvangen moeten worden om ernaar te leven. Bovendien, hier afgebeeld op bladzijde 2, het Sjemá, de liturgische belijdenis die de Joden van oudsher tweemaal per dag uitspreken. Deze belijdenis wordt bekrachtigd met de heel ons leven omvattende oproep: 'U zult de HERE, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel en heel uw vermogen' (Deut. 6:4-7).